

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Sylvie Šiškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Ch. A.**, JUDr. Athanassios Pantazopoulos, advokátem se sídlem Slavíkova 1510/19, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 1. 2016, č. j. MV-84796-4/SO-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2020, č. j. 6 A 24/2016 - 59,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) rozhodnutím ze dne 7. 5. 2015, č. j. OAM-1066-61/ZR-2011, zrušilo žalobci povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a podle § 50 odst. 5 tohoto zákona mu stanovilo lhůtu k vycestování v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem žalobu zamítl. Podle městského soudu žalobce nemůže s úspěchem namítat (nezákonné) zkrácení těch veřejných subjektivních práv, která se nevztahují bezprostředně k jeho osobě. Jakkoli proto mohlo rozhodnutí žalované zasáhnout právní sféru dcer či družky žalobce, nejedná se přímo o nezákonné dotčení veřejných subjektivních práv žalobce. Ten navíc netvrdil, že by žalobu podal v zastoupení své nezletilé dcery a namítal nedostatek jejího účastenství v řízení o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu.

[3] Městský soud dále uvedl, že žalobce byl celkem čtyřikrát pravomocně odsouzen za úmyslnou trestnou činnost. Opakovaně tedy vědomě jednal v rozporu s právním řádem, a proto nemohl počítat se shovívavým přístupem v případě hodnocení, zda neporušil podmínky pro trvání jeho pobytového oprávnění. Městský soud uvedl, že zahlázení odsouzení pro trestnou činnost neznamená, že se dané skutky nestaly, a proto i zahlázená odsouzení mohou být posuzována v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. Trestní minulost žalobce odpovídá obsahu pravomocných trestních příkazů i údajům uvedeným v opisu z rejstříku trestů. Žalobce byl již ode dne 10. 3. 2011 srozuměn se zahájením řízení o zrušení jeho trvalého pobytu a i přes to se následně opakovaně dopustil další trestné činnosti (přečinů znásilnění a nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy). Lhostejnost, kterou žalobce setrvale projevoval k povinnosti respektovat právní normy, vyvolává důvodnou obavu, že jeho laxní přístup k dodržování právního řádu České republiky se nezmění ani v budoucnu. Opakované páčání trestné činnosti představuje podle městského soudu závažné porušení veřejného pořádku. Žalobce svým jednáním zasáhl významné zákonem chráněné zájmy, neboť naplnil skutkové podstaty trestných činů obecně ohrožujících a trestného činu proti osobní svobodě. Současne nevyvrátil důvodnou obavu, že i v budoucnosti může závažně narušovat veřejný pořádek.

[4] Městský soud se ztotožnil se závěrem správních orgánů, že zrušení povolení k trvalému pobytu je zásahem do soukromého a rodinného života žalobce, avšak nikoli zásahem nepřiměřeným. Žalobci nebyl uložen dlouhodobý zákaz pobytu, má proto možnost požádat o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle zákona o pobytu cizinců. Žalobce bude muset strpět komplikace, jimž vystavil sebe i své dcery a družku. Ochranu soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“) nelze chápat jako absolutní nedotknutelnost těchto základních práv. Právo na ochranu před neoprávněnými zásahy do soukromého a rodinného života je omezeno právem státu zajistit ochranu demokratické společnosti mimo jiné před chováním jednotlivce, který porušuje právní normy v mezích trestní odpovědnosti, čemuž odpovídá i znění čl. 8 odst. 2 Úmluvy.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatel spatřuje pochybení v tom, že v řízení o zrušení jeho trvalého pobytu ani v řízení před soudem nebyly účastnicemi řízení jeho dvě nezletilé dcery ani jejich

pokračování

matky. Zrušení pobytového povolení stěžovatele přitom nepřiměřeně zasahuje i do jejich soukromého a rodinného života. Tuto námitku stěžovatele dostatečně nevypořádaly správní orgány ani městský soud, v čemž stěžovatel spatřuje rozpor s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte (č. 104/1991 Sb.). Stěžovatel také namítl, že soud neprovedl jím navržené výsledky a důkazy, a tím porušil čl. 6 Úmluvy.

[7] Městský soud měl dále vzít v úvahu změnu rodinných poměrů stěžovatele od doby podání žaloby (v roce 2016), přičemž nyní je stěžovatel jediným členem rodiny, který je ochoten a schopen postarat se o svou mladší dceru Lianu, která trpí zdravotním postižením a je nyní umístěna v dětském domově. Uvedl také, že chce zažádat o svěření dcery do výlučné péče. Zhodnocení dopadu rozhodnutí žalované do soukromého a rodinného života stěžovatele je nedostatečné a postrádá posouzení skutečnosti, že mladší dcera trpí zdravotním postižením.

[8] Stěžovatel nesouhlasí s tvrzením, že představuje skutečné, aktuální a závažné riziko ohrožení veřejného pořádku, neboť v době vydání rozhodnutí žalované se stěžovatel již osvědčil a zároveň z aktuálního výpisu z rejstříku trestů ze dne 3. 6. 2020 vyplývá, že od té doby nespáchal jiný trestný čin. Žalovaná v rozhodnutí nesprávně uvádí, že zkušební doba trvala do 17. 7. 2017.

[9] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel nepřináší novou argumentaci, která by zpochybňovala správnost rozsudku městského soudu ani rozhodnutí správních orgánů. Žalovaná je nadále přesvědčena o zákonnosti svého rozhodnutí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců „*ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, není-li zahájeno řízení o správním vyhoštění*“.

[13] Stěžovatel nesouhlasí se zrušením svého povolení k trvalému pobytu, neboť v době rozhodování žalované se již osvědčil a nespáchal žádný další trestný čin. Cílem tohoto soudního přezkumu je posoudit, zda žalovaná v okamžiku vydání rozhodnutí zrušila povolení žalobce k trvalému pobytu v souladu se zákonem. Stěžovatel poukazoval na to, že žalovaná nezohlednila zahlazení některých jeho odsouzení. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje zejména na svůj rozsudek ze dne 6. 2. 2013, č. j. 1 As 175/2012 - 34, podle něhož zahlazení odsouzení pro určitý skutek nebrání tomu, aby totéž jednání bylo hodnoceno v rámci řízení o žádosti o povolení trvalého pobytu jako závažné narušení veřejného pořádku. Zahlazení odsouzení tedy nenastoluje fikci, že se skutek nestal. Skutečnost, že za některé trestné činy byl stěžovatel amnestován a odsouzení byla následně zahlazena, tedy

neznamená, že stěžovatel uvedenou trestnou činnost nespáchal, a že správní orgány nemohly tuto trestnou činnost hodnotit v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu.

[14] Stěžovatel namítal, že nepředstavuje skutečné, aktuální a závažné riziko ohrožení veřejného pořádku. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2019, č. j. 5 Azs 172/2019 - 37, je při posuzování hrozby pro veřejný pořádek „*nezbytné zohlednit povahu trestných činů, jejich četnost, způsobenou škodu či újmu, ale také dobu, jaká od spáchání trestných činů uplynula a zda držitel povolení k trvalému pobytu vedl od té doby řádný život*“. Městský soud zohlednil veškeré relevantní okolnosti týkající se trestné činnosti stěžovatele podle uvedených požadavků judikatury, jeho závěry jsou logické a nejsou vnitřně rozporné.

[15] Městský soud uvedl, že navzdory amnestii vyhlášené ke dni 1. 1. 2013 a tomu, že pravomocné odsouzení za předchozí dva přechyiny stěžovatele bylo zahlazeno, stěžovatel evidentně nevyužil příležitost k vlastní sebereflexi a možnost napravit svůj dosavadní společenský profil, neboť se dne 5. 7. 2014 dopustil dalšího protiprávního jednání a byl odsouzen za přechyn nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy. Městský soud zohlednil, že stěžovatel páchal tuto trestnou činnost v době, kdy již probíhalo řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu.

[16] Stěžovatel se mýlí, pokud tvrdí, že se ohledně naposledy spáchaného přechynu osvědčil před vydáním rozhodnutí žalované. Za tento skutek mu byla stanovena zkušební doba do 17. 7. 2017. Před tímto datem, tedy ani ke dni vydání rozhodnutí žalované v lednu roku 2016, se proto ještě osvědčit nemohl. Tato skutečnost vyplývá z opisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob ze dne 25. 3. 2015, která správním orgánům sloužila jako jeden z podkladů pro rozhodnutí.

[17] K námitce nedostatečného posouzení zásahu rozhodnutí žalované do soukromého a rodinného života stěžovatele Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní orgány i městský soud vyhodnotily přiměřenost tohoto zásahu v souladu s kritérii stanovenými zákonem i judikaturou (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012 - 29, ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 - 60, nebo ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008 - 75, a rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, např. Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99; Nunez proti Norsku, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 55597/09; Konstantinov proti Nizozemsku, rozsudek, 26. 4. 2007, č. 16351/03; či Üner proti Nizozemsku, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99). Zohlednily přitom stěžovatelovy rodinné vazby, nicméně vzhledem k jím spáchané závažné úmyslné trestné činnosti, za kterou byl opakovaně pravomocně odsouzen, neshledaly zásah do jeho soukromého a rodinného života natolik závažným, aby převážil nad veřejným zájmem na ochraně veřejného pořádku, v důsledku čehož byly splněny podmínky pro zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[18] V této souvislosti Nejvyšší správní soud s odkazem na svůj rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, doplňuje, že intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území České

pokračování

republiky vytvořil, obvykle dosahuje především dlouhodobý zákaz pobytu na území České republiky.

[19] Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítl, že v době před vydáním rozsudku městského soudu došlo k takové změně jeho rodinných poměrů, že posouzení zásahu do jeho soukromého a rodinného života jako přiměřené není v souladu s aktuálním stavem. Nejvyšší správní soud tedy musel uvážit, zda je dán důvod k prolomení jedné ze základních zásad řízení ve správním soudnictví promítnuté v již citovaném § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož „soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu“, případně k prolomení zákazu uvádění skutkových novot v řízení o kasační stížnosti (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). Ústavní soud ve zcela výjimečných případech dovedl možnost přihlížet ke skutkovým či právním novotám (např. nález ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/03).

[20] Také Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře zabýval možností prolomení zásady podle § 75 odst. 1 s. ř. s. z důvodu možného porušení čl. 8 Úmluvy, podle kterého má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života. Odkázat lze např. na rozsudky ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012 - 65, ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 163/2015 - 28, ze dne 3. 9. 2015, č. j. 7 Azs 193/2015 - 28, ze dne 22. 11. 2017, č. j. 6 Azs 348/2017 - 26, ze dne 7. 1. 2021, č. j. 8 Azs 228/2020 - 32, nebo ze dne 22. 12. 2020, č. j. 8 Azs 191/2020 - 51. I když v žádném z citovaných rozsudků k prolomení zásady podle § 75 odst. 1 s. ř. s. nedošlo, soud v nich konstatoval, že nutnost jejího prolomení může posuzovat i Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti.

[21] Ani ve zde posuzované věci Nejvyšší správní soud závažné důvody pro prolomení zásady podle § 75 odst. 1 s. ř. s. neshledal. Stěžovateli bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu, což ovšem, na rozdíl od správního vyhoštění, neznamená absolutní překážku jeho pobytu v České republice. Možnost vstupu do České republiky mu zůstane zachována, může tedy udržovat kontakt se členy své rodiny a při splnění zákonných podmínek usilovat i o získání pobytového oprávnění. Městský soud nepochybil, pokud případ stěžovatele hodnotil podle skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování žalované. Skutkovými novotami, které stěžovatel uvedl v kasační stížnosti, se Nejvyšší správní soud s odkazem na § 109 odst. 5 s. ř. s. nezabýval.

[22] K námitce, že stěžovatelovy dcery a družka měly být účastnicemi řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu, Nejvyšší správní soud odkazuje na závěry rozsudku ze dne 11. 10. 2017, č. j. 9 Azs 214/2017 - 58, které citoval i městský soud. Podle tohoto rozhodnutí nemůže žalobce s úspěchem namítat zkrácení těch veřejných subjektivních práv, která se nevztahují bezprostředně k jeho osobě. Pouze dcery a družka stěžovatele mohly být tím, že jim nesvědčilo postavení účastnic řízení, dotčeny na svých procesních právech. Pouze ony se tedy mohly bránit proti tomu, že nebyly vzaty jako účastnice řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatele.

[23] Stěžovatel dále namítl, že městský soud neprovedl všechny jím navrhané důkazy. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že soud není povinen provést veškeré navržené důkazy. Zároveň však platí, že pokud soud důkaznímu návrhu nevyhoví, musí takový postup přesvědčivě odůvodnit (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu

ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, nebo ze dne 9. 11. 2006, č. j. 1 Azs 218/2004 - 89). Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Afs 147/2004 - 89 dále plyne, že „neakceptování návrhu na provedení důkazů lze založit pouze argumentem, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dále lze užít argument, dle kterého důkaz není způsobilý vyvrátit nebo potvrdit tvrzenou skutečnost, tzn. nedisponuje vypovídací potencií. Odmítnout provedení důkazu lze konečně pro jeho nadbytečnost, a to tehdy, byla-li již skutečnost, která má být dokazována, v dosavadním řízení bez důvodných pochybností postavena najisto.“

[24] Stěžovatel v kasační stížnosti žádné podle něj opomenuté důkazy neoznačil. Městský soud přitom v bodě 33 rozsudku srozumitelně vysvětlil, proč některé stěžovatelem navrhované důkazy sice provedl, ale pro posouzení věci neměly význam, a z jakého důvodu některé stěžovatelem navrhované důkazy neprovedl vůbec. Nejvyšší správní soud neshledal pochybení městského soudu při provádění dokazování.

[25] Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že stěžovatel se do svízelné situace dostal vinou své opakované úmyslné trestné činnosti. Následky pak zčásti dopadají i na jeho rodinné příslušníky, ovšem vzhledem k okolnostem dopadem nikoliv nepřiměřeným nebo neřešitelným. Zrušením povolení k trvalému pobytu sice dochází k odnětí nejvyššího pobytového statusu, jeho důsledkem však není vystavení nepřekonatelné bariéry mezi stěžovatelem a jeho rodinou (srov. nález Ústavního soudu ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. IV. ÚS 108/97, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 - 30, nebo ze dne 26. 8. 2019, č. j. 1 Azs 222/2019 - 24). Pobýval-li stěžovatel jako cizí státní příslušník dlouhodobě na území České republiky, musel počítat s tím, že jeho odsouzenímhodné jednání zasahující důležité právem chráněné zájmy této země může vést k odnětí jeho pobytového oprávnění. Stěžovatel tak mohl a měl předpokládat, že svým protiprávním jednáním vystaví obtížím spojeným s ukončením svého kvalifikovaného pobytového režimu v České republice vedle sebe i své rodinné příslušníky, a o to více se měl takového jednání vyvarovat.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož Nejvyšší správní soud rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, pokud neshledal důvody pro jeho nařízení.

[27] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu